

Edice královéhradeckého finančního rejstříku zachycujícího k roku 1508 prodej dřeva

Jana VOJTÍŠKOVÁ

Abstract: The present paper aims to publish the oldest of the well-known specialized financial books that records the data on forests owned by the city, namely the Register for the Wood Sale from the year 1508, which is also the oldest Czech written preserved source of the Hradec Králové municipal official activity.

Key words: 16th century, Hradec Králové, town manor, forests, financial books, edition

Úvod

Rekonstrukce rozsahu lesních ploch je pro dobu počínajícího raného novověku závislá na dochování pramenů úřední provenience, neboť kartografické prameny ještě tyto informace detailně neposkytují. Předkládaný příspěvek si klade za cíl edičně zpřístupnit prozatím nejstarší známou specializovanou finanční knihu zachycující údaje o lesích v majetku města,^{1]} jmenovitě královéhradecký *Rejstřík na prodej dřeva 1508*.^{2]} Tento pramen, který je s ohledem na obrovskou torzovitost archivního fondu současně nejstarší česky psanou úřední písemností královéhradecké městské úřední provenience,^{3]} byl již využit společně

1] Ve stávajícím soupisu městských knih do roku 1526 není uvedena žádná kniha, která by pocházela z obdobného obecního provozu. (Rostislav NOVÝ a kol., *Soupis městských knih českých od roku 1310 do roku 1526*, AUC–Philosophica et historica 4, Praha 1963.) Protože ani námi uváděný rejstřík z roku 1508 v soupisu nebyl zachycen, lze připustit možnost, že se obdobný pramen mohl zachovat i v rámci jiného archivního fondu. Připomeňme v této souvislosti záslušnou činnost projektu *Libri civitatis*, který se mj. zaměřuje na revizi tohoto soupisu a formou on-line databáze by měl zpřístupnit aktuální soupis dochovaných městských knih, a to i pro dobu po roce 1526. (<http://www.libricivitatis.cz/index.php/cz/>, cit. 19. 10. 2018.)

2] SOA Zámorsk, SOKA Hradec Králové, fond Archiv města Hradec Králové (dále jen AMHK), *Rejstřík na prodej dřeva 1508*, inv. č. 46, krabice č. 35.

3] K rekonstrukci městské úřední činnosti ve středověku srov. Jana VOJTÍŠKOVÁ, *Počátky (králové)hradecké městské diplomatické činnosti a její středověký vývoj*, in: Jana VOJTÍŠKOVÁ – Vít ŠEBESTA, (Králové)hradecké městské kanceláře do roku 1620, Hradec Králové – Ústí nad Orlicí 2013, s. 17–104.

s dalšími dochovanými písemnostmi⁴⁾ ke zpracování studie, která se zabývala vývojem hradeckého lesního a lučního hospodaření v „dlouhém“ 16. století,⁵⁾ a náleží tak do skupiny stále ještě nemnoha prací, které se věnují problematice *městských panství*.⁶⁾ Specializovaná finanční registra, jimž je v tomto příspěvku věnována pozornost, náleží, s ohledem na masovou skartaci písemností ve 2. polovině 19. století,⁷⁾ k náhodně a soliterně dochovaným pramenům městské úřední provenience, které kromě informací o hradeckém obyvatelstvu, měnových poměrech a druhové skladbě prodávaného dřeva poskytují i cenné údaje o lesních obvodech, které tvořily hradecké lesní panství na počátku 16. století.⁸⁾

4) Zvláště AMHK, *Registra prodeje dříví 1536*, inv. č. 59, krabice č. 35. AMHK, *Registra luhů a luk v Lochenicích 1519–1521*, inv. č. 291a, kniha č. 2a. (Na základě diplomatického rozboru byla tato úřední písemnost charakterizována jako *Registra luhů a luk v Lochenicích 1519–1521 (1522)*).

5) Jana VOJTÍŠKOVÁ – Věra NĚMEČKOVÁ, *Lesní a luční hospodaření města Hradce Králové v 16. na počátku 17. století*, Východočeský sborník historický 28, 2015, s. 151–188, kde jsou i odkazy na další literaturu k tématu, která mapuje vývoj hradeckých lesů v pozdějších obdobích. Doposud jediným autorem, který u nás zpracoval obdobnou problematiku, ovšem z prostředí vrchnostenské správy, a zpřístupnil pramen ediční formou, je Robert ŠIMŮNEK, *Lesní správa na panství Choustník v polovině 15. století (S edicí rejstříku prodeje dřeva z roku 1447)*, Tábořský archiv 12, 2003–2004, s. 87–150.

6) Z významnějších autorských počínů posledních let, které zkoumají zvláště oblast západních, jihozápadních a východočeských a severovýchodočeských měst, výběrově jmenujme: Jan LHOTÁK, *Velkostatek města Sušice. Od městských (šosovních) vesnic k robotní abolicí a jejím výsledkům*, disertační práce na Ústavu českých dějin FF UK, Praha 2015; Týž, *Šosovní, nebo poddanské vesnice? K interpretaci pozemkového příslušenství zeměpanských měst ve středověku*, ČCH 3/ 2015, s. 517–562; Marie MALIVÁNKOVÁ WASKOVÁ, *Formování a vývoj panství města Plzně*, SAP 65/1, 2015, s. 3–98; Petr ČERNIKOVSKÝ, *Svobodný majetek nesvobodných obcí? Vrchnostenské ambice poddanských měst v raně novověkých Čechách*, in: Náchodsko od minulosti k dnešku 7, 2012, s. 103–127; Jana VOJTÍŠKOVÁ, *Město v době předbělohorské: od perspektivy k pozvolnému nástupu úpadku (1526–1618/1620)*; *Ve viru třicetileté války (1620–1648)*; *Poválečná obroda: konsolidace městských poměrů a utváření nových církevních struktur (1648–1740)*; *Město v době tereziánských a josefínských reforem (1740–1790)*, in: Kol., Hradec Králové, Praha 2017, s. 145–188, 751–756; 189–218, 757–760; 219–252, 760–767; 267–312, 767–773 (zde příslušné podkapitoly věnující se vývoji městského panství).

7) K tématu Jana VOJTÍŠKOVÁ, *Úvod*, in: J. VOJTÍŠKOVÁ – V. ŠEBESTA, (Králové)hradecké městské kanceláře, s. 5–16.

8) Z prací, které se věnují lesní problematice, jmenujme stať Jiřího WOITSCHÉ, *Dějiny lesa a lesnictví – variabilita přístupů a současně hlavní badatelské směry*, Hospodářské dějiny 2, 2010, s. 199–226, kde autor mj. konstatuje, že bádání o dějinách našich lesů prakticky ustrnulo v 60. letech 20. století. Z již klasických prací věnujících se lesní problematice uvedme Josefa NOŽIČKU, *Přehled vývoje našich lesů*, Praha 1957. Autorovým dílem se zabýval Gustav NOVOTNÝ, *Dějiny našich lesů – přínos Josefa Nožičky*, Dějiny vědy a techniky 34, 2001, s. 205–226, kde je i soupis Nožičkovy bibliografie. K tématu městských lesů srov. Týž, *Lesy města Brna*, Brno v minulosti a dnes 8, 1966, s. 146–157. Mezi Nožičkovy předchůdce patřil Jan Evangelista CHADT-ŠEVĚTÍNSKÝ, *Dějiny lesů a lesnictví*, Pisek 1913. Ze zahraničních prací, kde je tématu věnována větší pozornost, uveďme např. Kurt MANTEL, *Forstgeschichte des 16. Jahrhundert unter dem Einfluss der Forstordnungen und Noe Meurers*, Hamburg – Berlin 1980; Týž, *Wald und Forst in der Geschichte. Ein Lehr- und Handbuch*, Hannover 1990; Joachim ALLMANN,

Hradec Králové a jeho lesy na počátku 16. století

K základní představě o podobě královského věnného města Hradce Králové, který patřil na počátku 16. století k politicky nejvýznamnějším a hospodářsky nejvyspělejším městům Českého království,^{9]} uveďme, že město v hradbách bylo situováno na návrší, které obtékalo několik ramen řek Labe a Orlice, stékajících se v rámci městského obvodu v jedno labské řečiště. V důsledku toho byla hradecká předměstí, Pražské a Mýtské, z části tvořena několika osídlenými ostrovy, mezi nimiž usnadňovaly komunikaci četné lávky a mosty. Protože byly sídelní možnosti předem dány velikostí návrší, žilo v období počínajícího 16. století nejvíce obyvatel právě na předměstích, kde úrodná půda umožňovala rozvoj zemědělských provozů, doplňujících řemeslné a obchodní zaměření obyvatelstva. Mapy z 18. století, které vznikly před výstavbou vojenské pevnosti, proměňují město i jeho okolí téměř k nepoznání, zachycují i bažinatý terén, který nebyl v hradeckém městském obvodu vzácností.^{10]}

S výjimkou hradeckého návrší, kopce Rožberka, rozebraného v souvislosti s výstavbou bastionové pevnosti ve 2. polovině 18. století, a kopce Na Konstanci, nacházejícího se v jižní části městského obvodu, byla pro Hradec příznačná rovinatá krajina, jejíž součástí byly vedle rybníků i *lesní obvody*, představující výrazný krajinnotvorný prvek. I když hradecké obecní zisky z lesů, které řadíme do *oblasti příjmů z výroben a směny*, nepatřily ve sledované době mezi nejvýznamnější, neboť intenzifikace v oblasti těžby dřeva a počátky umělé obnovy lesních ploch přišly až v pokročilém 18. století,^{11]} je možno považovat tehdejší lesní komplex za jeden z největších v rámci tehdy se rozvíjejících městských panství. Jeho základem byl *les Obec*, který Hradečtí získali z královského majetku ve 14. století, a jenž se nacházel přímo v hradeckém městském obvodu.^{12]} V jeho rámci je možno počítat i s menšími zalesněnými plochami,

Der Wald in der frühen Neuzeit. Eine mentalitäts- und sozialgeschichtliche Untersuchung am Beispiel des Pfälzer Raumes 1500–1800, Berlin 1989; Hans ANDERSSON – Lars ERSGRD – Eva SVENSSON (eds.), *Outland use in Pre-industrial Europe*, Lund 1998; Charles WATKINS (ed.), *European woods and forests. Studies in cultural history*, Wallingford 1998.

9] K pozdně středověkému Hradci Králové zvláště Jaromír MIKULKA, *Dějiny Hradce Králové I./I*, Hradec Králové 1996, zvl. s. 133–180. V západních Čechách tuto roli plnilo královské město Plzeň, jehož význam také dosahoval nadregionálního věhlasu.

10] Srov. např. Pierkerův plán z roku 1756. (Eva SEMOTANOVÁ – Miroslav RICHTER – Josef ŽEMLIČKA a kol., *Historický atlas měst České republiky, sv. 5 – Hradec Králové*, mapový list č. 3, mapa č. 6.)

11] K tématu J. VOJTÍŠKOVÁ, *Město v době tereziánských a josefínských reforem (1740–1790)*, in: Kol., Hradec Králové, zvl. s. 293–295.

12] K tomu podrobněji J. VOJTÍŠKOVÁ – V. NĚMEČKOVÁ, *Lesní a luční hospodaření*, s. 155–156. Dnes se na území lesa nacházejí rozsáhlé Městské lesy Hradec Králové.

mezi něž je možno řadit i *les Farářství*. Díky majetkovým přesunům v době husitských válek přibyl k městskému panství *les Křivec* pod vsí Roudničkou, který před tím patřil opatovickému klášteru. V této době si Hradečtí také mj. připojili vsi *Březhrad a Plačice, včetně tamních lesů*.^{13]} V roce 1469 Hradečtí koupili od Levy Tluksy z Čechtic za 1 550 zlatých uherských ves Lochenice i se vším příslušenstvím, tj. i s *lochenickými „luhy“*.^{14]} Do hradeckého lesního obvodu byl od roku 1508 pojímán i *Břízský les*, pojmenovaný podle vsi Bříza, kterou Hradečtí zakoupili za 550 kop grošů českých od Petra Huneše z Brloha.^{15]} V dalších letech Hradečtí zintenzívnili nákup deskového pozemkového majetku, s nímž nejednou získali i další zalesněné plochy. Tyto lesní obvody však již stojí mimo pozornost předkládaného příspěvku.^{16]}

Královéhradecké lesy ve světle dochovaného finančního rejstříku z roku 1508

V úvodu Register na prodej dřeva 1508 o 16 foliích, postrádajících vazbu a majících velikost 8 x 22 cm, se dovídáme, že tehdejší lesní obvody v největším hradeckém lese Obci zajišťoval hajný z předměstské osady Zámostí, jež se rozprostírala na levém břehu Orlice před osadou Malšovice, dále hajný ze vsi „*Svinar*“ (Svinar) a konečně hajný ze vsi Lhotky „*za Malšovici*“.^{17]} Na základě řečeného tedy předpokládáme, že se k počátku 16. století v tomto lesním celku nacházela tři lesní oddělení, jež byla pod vrchním dohledem purkrabího Jana Dlouhého. Evidence prodeje dřeva v lese Obec, psaná objektivně jednou blíže neznámou písařskou rukou kurzivním písmem, je v systému jednoduchého účetnictví zachycena na foliích 2r–12r. Kupující z vnitřního města jsou v prameni uváděni bez bližší specifikace, předměstské obyvatelstvo lze identifikovat podle jeho místní příslušnosti, např. „*Michal z Klášteřiště*“,^{18]} „*Jiřík Tkadlec Od Svatého Petra*“,^{19]} „*Michal Kovář Od Svatého Antonína*“^{20]},^{21]}

13] Karel HORÁK, *K dějinám městských lesů královéhradeckých koncem 18. a v první polovině 19. století*, Acta musei Reginahradecensis S. B.: Scientiae sociales 10, 1966, s. 32–48, zde s. 32.

14] Srov. vidimus listiny z roku 1469: AMHK, *Listiny a listy*, inv. č. 38.

15] August SEDLÁČEK, *Hrady, zámky a tvrze Království českého, Díl V, Bydžovsko*, Praha 2000, s. 338.

16] K tématu srov. výše citovanou studii v pozn. 5.

17] Tamtéž, fol. 9r.

18] AMHK, *Rejstřík na prodej dřeva 1508*, fol. 4v.

19] Tamtéž, fol. 8r.

20] Tamtéž.

21] Tyto zmínky již připomínají později známé dělení hradeckých předměstí na hejtmanství, jichž bylo k roku 1603 čtrnáct: 1. Střezina, 2. U Sv. Antonína, 3. Rybáře, 4. Soukenice, 5. Pod

Zvlášť vzácnou je zmínka o Vítu Řezníkovi „z Židovské ulice“, neboť zprávy o židovském etniku v dochovaných hradeckých pramenech pro sledované období zcela postrádáme.^{22]} V záznamech též dohledáme poddané z některých vsí náležejících k počátku století Hradci (z Plotiště, Svinar, Lhotky za Malšovici, Lochenic a Piletic) či z okolních vsí šosovních (z Třebše či Kluků).

Díky podrobnějšímu evidenčnímu systému v dochovaných specializovaných finančních knihách lze sledovat, jaké druhy stromů v hradeckých lesích rostly. Zmiňováno je často obecně borové dřevo („za čtyřicet dřev suchých borových“),^{23]} borovice („za dvatcet borovic“).^{24]} Výjimkou nejsou ani zápisy týkající se prodeje dubového dřeva („za tři duby“).^{25]} Vzácně je zaznamenán prodej osiky („za ochůzku vosiči“),^{26]} vrby („za ochůzku vrbí v Jaroměřičkách“,^{27]} „za koutek rokytí“)^{28]} a lípy („za provazec řídkého lipí“).^{29]} Ze zápisů lze též rozeznat drobnější porost: „za krsovaté dubiči“,^{30]} „za dvatcet boroviček“,^{31]} „za osm dubcův“,^{32]} „za dubičko krsovaté“,^{33]} „za bor drobněj“,^{34]} „za dva dubečky“.^{35]} Dodejme, že příjmy z prodeje dřeva v lese Obec činily za rok 1508 celkem 132,5 kopy gr. č. a 3 gr. bílé, které purkrabí odvedl z větší části v roce 1509 a zbytek v letech 1510 a 1514.^{36]} Tento příklad dokládá v podstatě bezúročnou půjčku, která byla purkrabím čerpána z vybraných peněz a teprve následně po částech splácena. Takováto praxe byla v pozdně středověké i raně novověké společnosti běžnou.

Pražskou branou, 6. Na Okrouhlíku, 7. U Sv. Jakuba, 8. U Sv. Anny, 9. Klášteřiště, 10. U Sv. Petra, 11. Velké Trávnice, 12. Malé Trávnice, 13. Zámostí, 14. Malšovice. (Bedřich V. SPIESS, *Úryvky ze starého místopisu Královéhradeckého. II. Na Okrouhlíku*, Ratibor 14, č. 45, 1897, s. 626.)

22] AMHK, *Rejstřík na prodej dřeva 1508*, fol. 2v.

23] Tamtéž, fol. 2r.

24] Tamtéž.

25] Tamtéž.

26] Tamtéž, fol. 3r.

27] Tamtéž, fol. 4r. V tomto případě se jedná o nějakou menší, neurčitou lokalitu, v níž rostly vrby.

28] AMHK, *Rejstřík na prodej dřeva 1508*, fol. 14r.

29] Tamtéž, fol. 4v.

30] Tamtéž, fol. 2v.

31] Tamtéž, fol. 2r.

32] Tamtéž, fol. 8r.

33] Tamtéž, fol. 10r.

34] Tamtéž.

35] Tamtéž, fol. 11r.

36] Tamtéž, fol. 12r.

Od folia 13v jsou evidovány přijaté částky v groších českých za prodané dříví z *březhradských luhů*,^{37]} které představují samostatný lesní obvod, o němž se dochovaly k roku 1508 přímé zprávy. Vedle tohoto lesního porostu je v jednom účetním záznamu vzpomínána i lokalita *Farářství*, kde býval menší les a s březhradskými luhy sousedil.^{38]} Lze tedy předpokládat, že tamní hajný dohlížel i na tuto oblast. Zisky z prodeje dřeva v oblasti březhradských luhů dosáhly k roku 1508 sumy 4 kop gr. č. a 10 gr. bílých.^{39]} V porovnání s příjmem z lesa Obec byly však marginální.

Rekonstrukci prodeje dřeva v dalších lesních obvodech, které příslušely k hradeckému městskému panství, znesnadňuje absence dalších finančních rejstříků tohoto typu, byť je nepochybné, že i pro výše vzpomínané oblasti byly vedeny. Celkově je však k tomuto období možno říci, že zisky z prodeje dřeva nepředstavovaly hlavní část příjmů městské pokladny, a to nejen v Hradci Králové. Změny přineslo až 18. století, zvláště pak jeho druhá polovina, kdy se začala projevovat intenzifikace v oblasti lesních provozů a v zemědělství.^{40]} K tomu však dodejme, že s ohledem na rozvoj těžby, zvláště např. v oblasti Kutné Hory, docházelo kvůli spotřebě dřeva hornických provozů v některých oblastech středních Čech k vytěžení valné části (i městských) lesů, a proto můžeme v 1. polovině 16. století pozorovat rozvoj plavby dřeva a jeho prodeje, k čemuž byly využívány i řeky Labe a Orlice.^{41]}

37] Pojem luh představuje buď louku nacházející se na vlhčí půdě se svěží zelení či porostem listnatých stromů či křovin, nebo poríční les s převahou vysokokmenných stromů a souvislým porostem bylin. V případě okolí Březhradu by bylo možno se klonit spíše ke druhé variantě.

38] „*Za provazec topicí ve Farářství 20 g.*“ (AMHK, *Rejstřík na prodej dřeva 1508*, fol. 8v.)

39] Tamtéž, fol. 14v.

40] K tématu např. srov. pozn. 12.

41] K tématu pro pokročilejší „dlouhé“ 16. století podrobněji Karel HERČÍK, *Těžba dřeva pro kutnohorské báňské podniky v trutnovských a rychnovských lesích ve druhé polovině 16. a počátkem 17. století*, Acta musei Reginahradecensis S. B.: Scientiae sociales 3, 1959, s. 185–207.

Rejstřík na prodej dřeva 1508

1[r]

Umučení našeho Pána etc.

Ut fiat

2[r]

Léta božího millessimo^{43]} pětistého osmého znamená se prodávání dříví v Uobci^{44]} za purkrabí pana Jana Dlouhého a hajných k němu přidanych: Beneše z Zámostí, Havla z Svinař a Venclávka z ze [!] Lhotky, a to na český groš:

Dedit Šimon Volejník z Zámostí za suchej bor 1 kopu g.

Dedit Vaněk Velaš za dvatcet borovic 1 kopu g.

Dedit pan Tachorský za půldruhého provazce^{45]} topicí a za borovici 35 g.

Dedit Janek ze Lhotky^{46]} za sedm borovic suchých 35 g.

Dedit Martínek z Třebše za čtyřtacet^{47]} dřev suchých borových 2 kopy 10 g.

Dedit Krmička z Zámostí za dvatcet boroviček k stavení 1,5 kopy

Dedit Jan Milšův za tři duby u Třebše 25 g.

Dedit Průcha, soukenník,^{48]} za dub u Třebše 8 g.

Summa huius pertionis 7 kop 23 g.

2[v]

Dedit Jiřík Perníkářův za dva provazce topicí 53 g.

Dedit Antoš, šrotýř, za provazec topicí 18 g.

42] *Ediční pravidla korespondují se zásadami:* Ivan ŠŤOVÍČEK a kol., *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16. – 20. století pro potřeby historiografie*, Praha 2002. Na případná specifika přepisu je upozorňováno průběžně v poznámkách.

43] M°

44] Wuobczy – v textu je použito náslovné uo-.

45] *Provazec* – zde zřejmě míněna délková míra o hodnotě přibližně 31 m. (Gustav HOFMANN, *Metrologická příručka pro Čechy, Moravu a Slezsko do zavedení metrické soustavy*, Plzeň 1984, s. 81.)

46] zelhot

47] cztrzticet

48] *Budeme-li proprium Průcha považovat za křestní jméno dotyčného (domáckou podobu od jména Prokop), možno též přepisovat Průcha Soukenník či Průcha, soukenník (v tomto druhém případě bychom akcentovali jeho řemeslnou příslušnost, již sice nelze jinými prameny ověřit, je však velmi pravděpodobná). Srov. též obdobné případy v textu.*

Dedit Vít Řezník z Židovské ulice za dva provazce topicí 36 g.
Dedit Makovička Od Svatého Petra za provazec topicí 18 g.
Dedit Jůn, forman, Polák za provazec topicí 18 g.
Dedit Mikeska z Příkopy^{49]} za koutek topicí 8 g.
Dedit Bochovec^{50]} za provazec topicí 18 g.
Dedit rychtář z Malšovic za provazec topicí 18 g.
Dedit Kuba Volejník za krsovaté dubičí 8 g.
Dedit Houdek z Střeziny za koutek^{51]} dubičí 18 g.
Dedit Vaněk Hrdýskův za koutek dubičí 5 g.
Dedit Franěk z Střeziny za koutek dubičí 10 g.

Summa huius 3,5 kop 5 g.

3[r]

Dedit Pikhart, kožišník, za borovici k žlabu 10 g.
Dedit Tomáš Veliký za krsovatý bor 50 g.
Dedit Kubíček z Svinař za suché borovičko 38 g.
Dedit Jiřík Vokáčův za ochůzku^{52]} vosičí 36 g.
Dedit Ješek z Svinař za ochůz topicí 60 g.
Dedit Jan z Křížovný ulice z Beránkova místa a za zbytek topicí 30 g.
Dedit kovář Zachystal za provazec topicí 18 g.
Dedit Hotárek, kožišník, za dva provazce topicí 40 g.
Dedit pan Přinský^{53]} za dva provazce topicí 40 g.
Dedit Purkrábek z Malšovic za povazec topicí 18 g.
Dedit Martinec z Malšovic za zbyteček topicí 5 jiter 25 g.
Dedit Janovský z Malšovic za kout topicí 30 g.

Summa huius 6,5 kopy 5 g.

49] z przikopy – *blíže neznámá lokalita*.

50] Bochowecz

51] Kout či koutek – měrná jednotka používaná pro zbytkový porost. Její velikost je obtížné vyjádřit, neboť vycházela ze zkušeností lesního personálu, který podle velikosti a jakosti koutu či koutku stanovoval cenu.

52] Odměřený lesní úsek k těžbě dřeva. Velikost je obtížné vyjádřit, neboť vycházela ze zkušeností lesního personálu, který podle velikosti a jakosti ochůzky stanovoval cenu za vytěžené dřevo.

53] przinfky

3[v]

Dedit Jiřík Švec za dva provazce topicí a za tři borovičky 50 g.

Dedit Vach, šrotýř, za provazec topicí 18 g.

Dedit pan Václav Čech za tři borovičky suché 10 g.

Dedit Průč^{54]} za ochůz krsovateho boroví 1,5 kopy g.

Dedit Kousek, soukenník, za dva duby a za zlomek u Třebše 16 g., 1 denár, 4 g.

Dedit Halášek, uzdař, za provazec topicí 17 g.

Dedit Zích^{55]} Selův za provazec a za zbytek topicí 28 g.

Dedit Martin Karásek za provazec topicí 17 g.

Dedit Pavel Zámečník za provazec topicí 16 g.

Dedit Havel Pekařův za patnáct borovic a za koutek topicí 50 g.

Dedit Valeš za sedm borovic a za provazec topicí 50 g.

Summa huius 6 kop 6 g.

4[r]

Dedit Kroupa, švec, za šest borovic a za kout topicí 50 g.

Dedit Mikuláš Polák z Plotišt za provazec topicí 19 g.

Dedit Kulhavý odtudž za boroví 20 g.

Dedit Černý odtudž za provazec topicí 17 g.

Dedit Tomek odtudž za provazec topicí 22 g.

Dedit Kříž odtudž za provazec topicí 22 g.

Dedit Vacek, kolář^{56]}, za dvanáct borovic 50 g.

Dedit Vaněk z Mráčekové zahrady za za /!/ koutek topicí 13 g.

Dedit Kvinta, rybář, za ochůzku vrbí v Jaroměřičkách^{57]} 7 g.

Dedit Pýcha, rybář, za dub u Třebše 10 g.

Dedit Vážný za ochůzku^{58]} topicí 8 g.

Summa huius 3,5 kop 28 g.

4[v]

Dedit Vostatek, kramář, za drobček topicí Pod Borem 12 g.

54] Pruocz

55] Zijch

56] Původně zaznamenáno Bayczek z Skaliczky a škrtnuto. Vaczek kolarz je interlineární vsuvka.

57] Neznámé pomístní jméno.

58] Původně zaznamenáno p_wazecz a škrtnuto

Dedit Michal z Klášteřiště za provazec topicí 16 g.
Dedit Beneš, soukenník, za dva duby u Třebše 12 g.
Dedit Straka, švec, za provazec topicí 20 g.
Dedit Kamaret, řezník, za dva provazce topicí 35 g.
Dedit Vaněk Věkoský^{59]} z Střeziny za provazec topicí 18 g.
Dedit Kostrba, forman, za provazec topicí 18 g.
Dedit Valeš za provazec topicí 17 g.
Dedit Čížek, koželuh, za provazec topicí 18 g.
Dedit Kaváně^{60]}, koželuh, za provazec topicí 18 g.
Dedit Tomek^{61]}, forman z Plotišt, za provazec řídkého lípí 12 g.
Dedit Labová^{62]}, vdova, kolářka, za provazec topicí řídkého 15 g.
Dedit Vaňásek z Kluků za osmnáct boroviček 36 g.

Summa huius 4 kopy 7 g.

5[r]

Dedit Vaněk Strakův za provazec topicí 17 g.
Dedit Pavel Lučákův za provazec topicí 16 g.
Dedit Strachota, mlynář, za kout topicí a za borovici 25 g.
Dedit Machek, koželuh, za šest boroviček 14 g.
Dedit Martin Sedlák Od Svatého Petra za koutek topicí a šest boroviček 40 g.
Dedit Šimon z Střeziny za provazec topicí 20 g.
Dedit Kuba, Beneše, hajného, bratr, za suchej drobněj bor Pod Borem 26 g.
Dedit Šprync, koželuh, za dvě borovičky suché 8 g.
Dedit Janek Kaprník z Zídkovu domu za provazec topicí řídkého 10 g.
Dedit Prdík, švec, za provazec topicí řídkého 12 g.
Dedit Bílek, kolář, za provazec topicí řídkého 11 g.
Dedit Hereš, švec, za provazec topicí 18 g.
Dedit Jan, Lalikův zet^{63]}, za provazec topicí 17 g.
Dedit Příkopcové zet z Střeziny za provazec řídkého topicí 13 g.

Summa huius 4 kopy 7 g.

59] Wiekol'ký, tj. Věkošký

60] Cawanie

61] Původně zaznamenáno Mathialff a škrtnuto. Tomek je interlineární vsuvka.

62] Původně zaznamenáno Kauczowa a škrtnuto. labowa je interlineární vsuvka.

63] Tj. zet'.

5[v]

Dedit Spudil za provazec řídkého topicí 12 g.

Dedit Valeš, provazník, za kout topicí řídkého 9 g.

Dedit Lidheřka⁶⁴⁾ od Plotišt za provazec topicí 11 g.

Dedit Dlouhý od Plotišt za provazec topicí 16 g. 1 denár 2 g.

Dedit Mašek z Plotišt za provazec topicí a za kout 32 g.

Dedit Strniště z Trávníc za provazec topicí 16 g.

Dedit Vondra, zahradník z Plotišt, za provazec topicí 16 g.

Dedit Šilhan Od Svatého Petra za provazec topicí a za kout 38 g.

Dedit Bečka, bednář, za provazec topicí řídkého 11 g.

Dedit Bernard Kaprník za dva provazce topicí 35 g.

Dedit Mikuláš, kovář, Vochrejčil⁶⁵⁾ Od Svaté Anny za půldruhého provazce topicí 25 g.

Dedit Šechlapský za provazec topicí a za 25 borovic 1,5 kop g. 5 g.

Summa huius pertionis 5 kop 18 g.

6[r]

Dedit Šoumal, švec, za koutek topicí Pod Borem 14 g.

Dedit Jiřík Tloušt, kravák Od Svatého Petra, za provazec topicí 24 g.

Dedit Staněk, řezník, Brada za koutek topicí 20 g.

Dedit Tomáš⁶⁶⁾ Tesař Od Svatého Petra za provazec topicí a za čtyři borovičky 33 g.

Dedit Kůrka, kožišník, za koutek topicí a za dvě borovičky 20 g.

Dedit Petr Kolář Od Svatého Antonína za třidcet pístův 10 g.

Dedit Jiřík z Horákova dvoru za dva provazce topicí 36 g.

Dedit Nykodým, lazebník, za provazec topicí 18 g.

Dedit Jan Pazderův⁶⁷⁾ za provazec topicí a za borovici 20 g.

Dedit Martin Mlynářův z Zámostí za provazec topicí 18 g.

Dedit Havlíček, šenkář, za kout topicí 20 g.

Dedit Marek Kloboučník za kout topicí 15 g.

Summa huius 4 kopy 8 g.

64) Ilidherzka

65) wochrayczil

66) Za slovem jsou škrtnuté litery ffr.

67) Původně zapsáno Blaziek Sfwezc od S Anny a škrtnuto. Jan Pazderův je interlineární vsuvka.

6[v]

Dedit Kožková, vdova, za koutek topicí 15 g.
Dedit Jakub Koželuh za provazec topicí 18 g.
Dedit Loun, švec, za provazec topicí 25 g.
Dedit Matouš Koželuh za provazec topicí a za koutek 25 g.
Dedit Machek, koželuh, za provazec topicí 19 g.
Dedit Mistřic za provazec topicí 19 g.
Bochovec^{68]} za provazec topicí 19 g.
Dedit Vaněk z Zámostí za provazec topicí a za dvě borovičky 22 g.
Dedit Vít Tkadlec z Střeziny za dva provazce topicí 40 g.
Dedit Petr Soukenník za kout topicí 60 g.
Dedit Martin, koželuh, Uška^{69]} za provazec topicí 20 g.
Dedit Černý, švec, za kout topicí a za borovičko^{70]} 21 g.
Dedit Kožíšek, kovář, za provazec topicí 18 g.
Dederunt Lidhyrcini^{71]} synové za koutek topicí 20 g.

Summa huius 5 kop 41 g.

7[r]

Dedit Havel z Střeziny za šestmezcetma^{72]} dřev borových 1,5 kop g.
Dedit Jiřík, Žáčkův bratr, za provazec a za koutek topicí 24 g.
Dedit Jan, písař, Šilhavý za provazec topicí 18 g.
Dedit Matěj Mečír za provazec topicí 18 g.
Dedit Špryncel za dva provazce topicí 40 g.
Dedit Jinoch z Rybář za provazec topicí a za borovici 20 g.
Dedit Krmička ze Zámostí za bor suchej a za topič 75 g.
Dedit Beneš, kožišník, za krsovatý bor a za vrchy za topič 75 g.
Dedit Hanuš z Zámostí za dvě borovice 14 g.
Dedit Pavel Stěžerský za provazec topicí 16 g.
Dedit Vaněk Lysý Za Svatým Petrem za ochůzku topicí Pod Borem 25 g.
Dedit Mikuláš Vostatek za čtyři borovičky krsovaté a za koutek topicí 16 g.
Dedit Růt^{73]} z Lochynic za koutek dubičí mezi cestami 22 g.

Summa huius pertionis 7 kop 33 g.

68] Původně zapsáno Hubatay piwowarnijk a škrtnuto. Bochowecz je interlineární vsuvka.

69] vřfka

70] borowiczko

71] Lidhyrezini

72] Tj. šestadvacet.

73] Ruoth

7[v]

Dedit Šimon Volejník z Zámostí za suchej bor 45 g.

Dedit Vávra, kloboučník, Od Svatého Jakuba za borovici 10 g.

Dedit Čech z Trávníc za čtyři borovičky 12 g.

Dederunt různí za provazec topicí a za zbyteček 23 g.

Dedit Hanuš z Zámostí za provazec topicí 17 g.

Dedit Vaněk Veliký z Malšovic za ochůzku topicí a za tři borovičky 28 g.

Dedit Petr Zmrzlík za kout topicí 40 g.

Dedit Jeřábek, nožíř, za provazec topicí 20 g.

Dedit Prokop, syn Prasatin^{74]}, Za Svatým Petrem za dubičko mezi cestami k potřebě 10 g.

Dedit Mach Davidův z Plotišť za dubiči mezi cestami 16 g.

Dedit Lukeš, forman, za ochůz borový a za topicí 2 kopy g. 15 g.

Dedit Kord, soukenník, za tři duby u Třebše 20 g.

Dedit Světlík Za Svatým Petrem za koutek topicí 9 g.

Dedit Jan Řezník, Šimona Hovorky pastorek, za kout topicí a za 7^{75]} boroviček 55 g.

Summa huius pertionis 7 kop 20 g.

8[r]

Dedit pan Jiřík Kalvach^{76]} za dva provazce a za dubí topicí 60 g.

Dedit Šichové syn Pernikář za dva provazce topicí 17 g.

Dedit tchán jeho za provazec topicí 15 g.

Dedit pan Hamza z Plotišť za provazec topicí a za tři borovice 29 g.

Dedit Vávra, lazebník z Střeziny, za osm dubců 8 g.

Dedit Antoš z Střeziny za topič Pod Borem 25 g.

Dedit Jiřík Tesař z Trávníc za koutek topicí 8 g.

Dedit Petr Kolář za vrch dubový 6 g.

Dedit Jiřík, Vokáčův zet, za třidcet borovic škaredých 2 kopy

Dedit Vít Vojslavův za šedesát dřev borových k stavení 2,5 kopy

Dedit Vávra Horák za patnáct borovic 2 kopy

Dederunt Vaniš s Řehákem za 1,5 provazce topicí a též za kus Pod Borem 40 g.

Dedit Jiřík Tkadlec Od Svatého Petra za dvě borovičky malé 2 g.

Dedit pan Přinský za dva provazce topicí 36 g.

Summa huius 9 kop 36 g.

74] prařatin; snad propium odvozené od prasatářky, obchodnice s prasaty.

75] Původně zaznamenáno piet a škrtnuto. Číslovka vij je interlineární vsuvka.

76] Původně zaznamenáno mlynarz zmalšowicz a škrtnuto. Slova Pan Girzjik Kalwach jsou interlineární vsuvkou.

8[v]

Dedit Barták Voštěpař za provazec topicí 15 g.
Dedit Havel, Jíry syn z Střeziny, za provazec topicí 20 g.
Dedit Lukáš Forman za provazec topicí 15 g.
Dedit Vaněk Velaš^{77]} za deset borovic 35 g.
Dedit Jaroš, pasíř, za dva provazce topicí 36 g.
Dedit Pavel Řezník, Tichého syn, za dva provazce topicí 32 g.
Dedit Lankaš, řezník, za provazec topicí 16 g.
Dedit Beneš, kožišník, za kout dubičí mezi cestami 30 g.
Dedit vdova z Piletic za provazec topicí ve Farářství 20 g.
Dedit Duchek Novák z Třebše za sedm borovic 30 g.
Dedit Smetana z Svinař za drobné borovičko 10 g.
Dedit paní Ouborková^{78]} za tři provazce topicí 48 g.
Dedit Jaroš, pasíř, za patnáct^{79]} borovic 2 kopy g.
Dedit pan Jan Karásek za patnáct borovic 75 g.
Dedit Klenický za ochůzku boru s topičem 2,5 kopy g.
Dedit Michal Kovář Od Svatého Antonína za dub 14 g.

Summa huius 10 kop 6 g.

9[r]

Dedit Martin Šáňův za borovičko a za dubičko 20 g.
Dedit Vobešlo a Žák z Loch[e]nic^{80]} za koutek dubičí 16 g.
Dedit Matěj Košíř z Svinař za koutek topicí drobného 10 g.
Dedit Kubíček Koleno za koutek topicí 8 g.
Dedit Mikuláš Polák z Plotišt za pět boroviček malých k krokvim 5 g.
Dedit Matouš Soukenník za kout topicí a za škaredé borovičko 60 g.
Dedit Ješek z Svinař za koutek dubičí mezi cestami 9 g.
Dedit Jan Voštěpař Od Svatého Antonína za dub u Třebše škaredej 14 g.
Dedit Štěpán Řezník za provazec topicí a za borovici 20 g.
Dedit Vávra, rychtář z Malšovic, za bor krsovatý 2,5 kopy g. 10 g.
Dedit Vítek, forman, Čubrný za krsovatý bor 1,5 kopy g.
Dedit Jíra Rybář, Lalikův syn, za provazec topicí 16 g.

77] welaš

78] Auborkowa

79] patnaft

80] zlo^{ez}; možno též přepisovat Lochynic.

Dedit Kaška ze Lhotky^{81]} za Malšovicí za koutek topicí Pod Borem 20 g.
Dedit Pírková za provazec topicí 15 g.
Dedit Hájek, hrnčír, za 18 vozův^{82]} shnilčí 23 g.

Summa huius 8 kop 6 g.

9[v]

Dedit Petr, starý mostnář, za provazec topicí a za patnáct borovic škaredých 80 g.
Dedit Jan Pazderův za boroví k potřebě 35 g.
Dedit Šilhan Od Svatého Petra za kout topicí a za boroví 45 g.
Dedit Mach Davidův z Plotišť za koutek topicí Pod Borem 8 g.
Dedit Duchek Peterkův za provazec topicí s borovicemi 25 g.
Dedit Mikeš z Třebše za dubičko ku potřebě 8 g.
Dedit Antoš z Střeziny za pět borovic škaredých a za topič 30 g.
Dedit Kříž z Plotišť za koutek topicí Pod Borem 15 g.
Dedit Horák za prut v Jaroměřkách^{83]} 15 g.
Dedit pan Jeník Zámečnick za borovičku 3 g.
Dedit pan Bartoš za borovičku 3 g.
Dedit Jiřík Zeman z Malšovic za 13 borovic 1 kopa g.

Summa huius 5 kop 27 g.

10[r]

Dedit Marek Kloboučník za dubičko krsovaté 15 g.
Dedit Štěpán Řezník z Rybář za provazec topicí řídkého 14 g.
Dedit Janček^{84]}, sladovník, za provazec topicí a za borovici 21 g.
Dedit Janáček, řezník, s Selovým^{85]} Janem za krsovatý bor v Prodajích 3 kopy g.
Dedit Matouš Soukenník za devět borovic 40 g.
Dedit Tomáš^{86]} Pitruše za provazec topicí a za koutek 22 g.
Dedit Janek Bůžkův, řezník, za krsovaté boroví 1,5 kopy g.
Dedit Bečka za kopu dubečkův na obručí 8 g.

81] zelhot

82] Zřejmě 1,5 m³. (R. ŠIMŮNEK, *Lesní správa*, s. 103.)

83] Pravděpodobně výše vzpomínané Jaroměřičky, jejichž lokalizace je nejistá.

84] Ianczek

85] Selovym

86] Záznamu předchází škrť v podobě: Pan przinfky za p_wa^{cz} to^{czij}xvj g.

Dedit Vávra, lazebník, za koutek dubičí 8 g.
Dedit Podšivák z Piletic za osm boroviček na tesy 15 g.
Dedit Vaněk z Zámostí za provazec topicí a za 8 borovic 30 g.
Dedit Hanuš z Zámostí za provazec a za koutek topicí 19 g.
Dedit Šechlapský za koutek topicí a za bor drobněj 36 g.

Summa huius 8 kop 18 g.

10[v]

Dedit Matěj Mečír za koutek topicí Pod Borem 6 g.
Dedit Půta z Zámostí za šest borovic 33 g.
Dedit Jan Bůžkův za kout topicí a za sedm borovic 70 g.
Dedit Vít Vojslavův^{87]} za provazec dubí a za dvě borovice 60^{88]} g.
Dederunt cechmistři řeznicčí^{89]} za šestnáct^{90]} dubečkův 10 g.
Dedit Sláva Švec za provazec topicí 15 g.
Dedit Matyáš za provazec topicí, za koutek a za čtyři borovičky 30 g.
Dedit Václav Tkadlec z Klášterišť za provazec topicí 15 g.
Dedit Houser, střelec, za provazec topicí a za šestnáct^{91]} borovic 1,5 kopy g.
Dedit Šilhan Od Svatého Petra za provazec topicí 16 g.
Dedit Jíra Vobešlo z Loch[e]nic^{92]} za borovičku na dračku 10 g.
Dedit Jan Pazderův za sedm dubcův k potřebě 35 g.
Dedit Martin Jinoch za borovici na žlab 9 g.
A též Jinoch šest dubcův a za borovičko na krokvě 12 g.

Summa huius 6,5 kopy 21 g.

11[r]

Dedit Kabeš, kožišník, za provazec topicí řídkého 12 g.
Dedit Blažková Střelcova za bor mezi cestami a za dubičí 75 g.
Dedit Daník Konopě za dvanáct^{93]} borovic škaredých 75 g.
Dedit Koucká za koutek topicí 7 g.

87] Wogfla^w

88] Zapsáno lv g a přeškrtnuto. Číslovka lx je interlineární vsuvkou.

89] Rzezniczčzij

90] Sfefnaft

91] ffefnaft

92] zlo^{ez}; možno též přepisovat Lochynic.

93] dwanadcz

Dedit Vavrouš, řezník, za dubičko k potřebě a za borovici 25 g.
Dedit Vaněk, postríhač, za dva dubečky 3 g.
Dedit pan Jan Karásek za boroví 30 g.
Dedit Janek Bůžkův za sedm vrchův 25 g.
Dedit Radová ze Lhotky^{94]} za Malšovicí za koutek topicí Pod Borem 10 g.
Dedit Martin Rychtář ze Svinař za osmnáct^{95]} borovic krsovatých a za topicě Pod Borem 1,5 kopy 7 g.
Dedit Mach Černý ze Lhotky^{96]} za koutek topicí Pod Borem 6 g.
Dedit Sopík^{97]}, konvář, s Hrbkem za čtyři duby škaredé u Třebše 35 g.
Dedit Petr Bochovcův^{98]} za provazec topicí 18 g.

Summa huius 6 kop 58 g.

11[v]

Dedit Šuwart^{99]}, řezník, za osmnáct borovic a za topicě mezi nimi 100 g. a 5 g.
Dedit Vít Otmarův za dvanáct^{100]} borovic 1 kopa g.
Dedit Martin z Zámostí, starý hajný, za vosičí, což pozůstalo po panských 20 g.
Dedit Jiřík Švec za patnáct borovic vedle Jiříkova Vokáčova prodaje 1 kopa g.
Dederunt zámostí^{101]} souseďe za 24 dřev k pastuší chalupě 1 kopa g.
Dedit Vaněk Stelného^{102]} za dub krsovatý 7 g.
Dedit Hynek Barvíř za krsovatý borovičko 15 g.
Dedit Vaněk z Zámostí za provazec topicí řídkého 15 g.
Dedit Senohrábek ze Lhotky^{103]} za drobné borovičko 10 g.
Dedit Filip Krejčí za vrchy 20 g.

Summa huius 6 kop 12 g.^{104]}

94] zelhot

95] ofnmdczd

96] zelhot

97] Sopijk

98] bochowczuow

99] Sfuwart

100] dwanadczte

101] Zamofltij

102] Steln°

103] zelhot

104] Původně zapsáno xxxvj a poté škrtnuto. Částka xij g. je interlineární vsuvka. Pod tímto průběžným vyúčtováním jsou ještě zachyceny dva obtížně čitelné zápisy, které byly přeškrtnuty a dotýkají se jistého Janáčka a Urbánka ze Svinař.

12[r]

Summa tocius facit 100 sexagenas grossorum misnensium, 32,5 sexagenas g. m., 3 g. albi. Item Johannes Dlauhy dedit dominis supra pretorium pecunias de Communi silva de summa supradicta 115 sexagenas g. m. sub magistro civium domino Matheo Pannifice.

Item supradictus Johannes Dlauhy, officialis, ex suprascripta summa dedit dominis pecunias de Communi silva 11 sexagenas g. m., 20 g. albos, sub magistro civium domino Georgio dicto Mls anno etc. [1]510 feria II die Simonis et Jude. Item anno etc. [1]514 feria II die Zophie dedimus pecunias de retentis anni etc. octavi et noni dominis super pretorium 6,5 sexagenas g. m. sub magistro civium domino [magistro] Matheo dicto Ko[nwarz].

12[v]

13[r]

13[v]

Léta božího tisícého pětistého osmého znamená se prodávání dříví v luzích březhradských za purkrabě Jana Dlouhého a hajného Faráře z Trávníc, a to na český groš.

Dedit Martinová Od Svatého Mikuláše za prut 6 g.

Dedit Řeháček, mlynář z Trávníc, za ochůzku topicí 10 g.

Dedit Jiřík, zet Henzlíkův, za ochůzku topicí 12 g.

Dedit Jan Pazderův za kout proutí 12 g.

Dedit Matouš Dychtové za ochůzku topicí 9 g.

Dedit Škornův syn z Trávníc za dva duby 20 g.

Dedit Hampajsník za ochůzku topicí 11 g.

Dedit Pěkník mladej za ochůzku topicí 6 g.

Dedit Holoubě za ochůzku topicí 9 g.

Dedit Lysá, kovářka, za ochůzku vosičí 7 g.

Dedit Jiřík Tloušť za dub 6 g.

Dedit Pastušina Od Svatého Petra 6 g. za kout topicí.

Summa huius 1 kopa 49 g.

14[r]

Dedit Macek z Trávníc za koutek topicí 8 g.

Dedit Holoubě z Trávníc za koutek rokytí 4 g.

Dedit stará provaznice Od Svatého Petra za koutek topicí 6 g.

Dedit Michal Od Svatého Mikuláše za koutek topicí 5 g.

Dedit Matouš Dychtové za koutek topicí 10 g.

Dedit Jan Hrnčír za koutek topicí 15 g., 1 d., za duby 8 g.

Dedit Balista za kout topicí 20 g.

Dedit Jiřík Henzlíkuv za koutek vosiči 8 g.

Dedit Blažek, pivovarník, za koutek topicí 9 g.

Dedit Krotká, sladovnice, za koutek topicí 4 g.

Dedit Slavík z Trávníc za ochůzku topicí 5 g.

Dedit Augustýn z Sedlče za dva duby krsovatá ^{7105]} g.

Dedit Matouš Štřelcové za rokytí 4 g.

Dedit Matouš Vobořilův za koutek topicí 9 g.

Dedit Balista za vejstavek ^{106]} krsovatý 4 g.

Panocha za vosiči 10 g.

Dedit Kučera, kutíř, za dub 5 g.

Summa huius 2 kopy 21 g.

14[v]

Summa huius tocius facit ante loca Březhrad 4 sexagenas g. m., 10 g. albos. Et illam summam Johannes Dlauhy presentavit dominis super pretorium sub magistro civium domino Matheo Panifici.

15[r]

15[v]

16[r]^{107]}

105] Římská číslice je interlineární vsuvka, nahrazující nečitelný skrt.

106] Stromy ponechávané k rozmnožení dřevin či ohraničení lesního porostu.

107] Text na foliu je přeškrtnutý:

Wiktoryn Woliŕlaw liij Borowicz iij ff g.

Waczlaw Wogiflaw l Borowicz a pod nym topicz iij ff g. a x g. albi

Waniek Drflka xxx drzew ij [tj. 1,5)] ff g.

Prokopecz prowazecz geden xxx g.

Ian Beran Haytma~ od S Antonina pro^{ez} geden xxv g.

Wawra Strzeziny kaut 44 g.

16[v]

Ante isti in registris debent esse.^{108]}

Závěr

Královské věnné město Hradec Králové patřilo na počátku 16. století k politicky nejaktivnějším a hospodářsky nejvyspělejším městům Českého království. Typickým rysem hradeckého městského obvodu byla rovinatá krajina, kterou pokrývaly velké lesní plochy, obklopené poli, loukami, rybníky a bažinatým terénem. I když zisky z hradeckých lesů, které řadíme do oblasti příjmů z výroben a směny, ve sledované době nepatřily mezi nejvýznamnější, je možno považovat zvláště hradecký lesní komplex za velmi výrazný krajino tvorný prvek, který se z velké části udržel do dnešních dnů.

Cílem předkládané studie bylo ediční zpřístupnění Rejstříku na prodej dřeva z roku 1508. Význam této písemnosti spočívá zvláště ve skutečnosti, že je zřejmě nejstarší, popř. jednou z nejstarších písemností tohoto typu městské úřední provenience u nás. Bez povšimnutí nelze ponechat ani její jazykovou stránku, neboť právě na přelomu středověku a raného novověku proniká čeština do městských písemností finančního charakteru. I když lze konstatovat, že písemnosti se s ohledem na obrovskou torzovitost hradeckého městského archivu dochovaly spíše náhodně, představují významné svědectví o správním zajištění lesů, jejich druhové skladbě i odběratelské skupině. Zcela zásadní je pak jejich možné využití při rekonstrukci krajiny v obvodu nejvýznamnějšího královského věnného města, neboť z této doby ještě nemáme dochovány potřebné kartografické prameny.

Lze současně vyslovit naději, že revize dosavadního soupisu středověkých městských knih dochovaných v našich archivech doloží v rámci projektu Libri civitatis další knihy tohoto typu, aby byla umožněna komparace v rámci sledované problematiky.

108] Pod textem následují škrty:
Wanek poftrzi^{cz} z trzebffe
Panthahorlky za dwie boro^{ky} x g.

The edition of the Hradec Králové Financial Register, which records the sale of wood in 1508

Summary

The royal town of Hradec Králové belonged to the most politically most active and economically most advanced cities of the Czech Kingdom in the early 16th century. A typical feature of the Hradec district was the flat landscape, covered by large forest areas surrounded by fields, meadows, ponds, and swampy terrain. Although the profits from the Hradec Forest, which belong to the production and exchange revenues, were not among the most significant in the monitored period, especially the Hradec Forest Complex can be considered as a very significant landscape-forming element, which has largely been maintained to present.

The aim of this study was the publication of the Register for the Wood Sale from the year 1508. The significance of this document lies in the fact that it is probably the oldest or one of the oldest documents of this type of municipal official origin in our country. Nor is it possible to keep its language page unnoticed, because it is at the turn of the Middle Ages and the Early Modern Age that the Czech language penetrates the city's financial documents. Although it can be said that the document was preserved rather by accident in view of the enormous torsionality of the Hradec Urban Archives, it is a significant testimony of the administrative management of forests, their species composition and the group of consumers. It is quite essential that it is possible to use it for the reconstruction of the landscape in the most important royal dowry city, since we do not have the necessary cartographic sources yet.

It is hoped that the revision of the existing inventory of medieval urban books preserved in our archives will be evidenced by other books of this type in order to allow comparisons within the monitored issues.

